

Хто винен і що робити?

Політична і економічна кризи, посилені російською військовою агресією, кожним своїм проявом ставить перед українськими політиками та громадськими активістами два найактуальніші у часи змін питання – «Хто винен?» і «Що робити?». Узагальнюючи гострі зтяжні дискусії на різних майданчиках, можна констатувати, що більшість схильна шукати винуватих ззовні – чи то за межами країни, чи то в політичному керівництві України, і лише незначна меншість усвідомлює, що **у всіх наших проблемах винуваті лише ми самі.**

Правильна відповідь на уточнююче питання – «У чому ж полягає наша вина?» – дозволить знайти відповіді на друге питання – «Що робити?», і, відповідно, виробити найбільш адекватну стратегію діяльності по виправленню ситуації.

Коли б ми змогли піднятися високо вгору і охопити одним поглядом всю життєдіяльність українського суспільства за останні 25 років, то з жахом і подивом споглядали б на сізіфову працю українських громадських активістів і політиків по створенню нових політичних партій, кількість яких на сьогодні вже перевалила за три сотні. Ми б з боєм і сумом спостерігали б за трагедією, яка розгортається унизу – сотні й тисячі активних, розумних, порядних, енергійних людей знову й знову роблять те, що у них не виходить, марно надіючись досягнути успіху. Вони падають, розчаровуються, знову підіймаються і далі роблять те, що невідворотно веде до нових поразок. І все це тому, що **вони разом у процесі своєї взаємодії грають у гру з нульовою сумою – коли виграш цілком і повністю дістається одному з них за рахунок програшу всіх інших, включаючи ціле суспільство.** Причому з кожним новим десятком щойно створених політичних організацій ця трагедія все більше перетворюється у комедію, участь у якій дезорієнтує учасників і все суспільство загалом, обумовлюючи їх моральну деградацію й апатію, пасивуючи й атомізуючи найкращих.

Переміщення у таку позицію дозволяє встановити, у чому ж полягає наша вина: **на сьогодні ми не вміємо і тому не здатні створювати ефективні життєздатні політичні організації, які були б спроможними системно формулювати і відстоювати загальносуспільні інтереси – інтереси України, організовуючи взаємодію своїх членів без конфліктів у рамках гри з позитивною сумою – коли виграють усі.**

А те, що ми безперервно створюємо, є жалюгідними клонами КПРС, які стають напівмертвими або зовсім розвалюються, не доживши до дієздатного віку без

фінансових ін'єкцій олігархічних кланів. Отримавши ж необхідну дозу, такі політичні партії перетворюються в організації-зомбі, які імітують в Україні представницьку демократію.

З часом, оптимізуючи фінансування, олігархічні клани перетворюють їх у віртуальні фейки – політичні симулякри, що цілеспрямовано формуються та тривало існують в уяві виборців і спроможні лише імітувати політичну діяльність, паразитуючи на кошти своїх власників у засобах масової інформації. Основною метою їх існування та діяльності у цей період стає маскування антиконституційних змагань олігархічних кланів за реальну владу в Україні та використання її для власного збагачення.

В той же час, усі новостворені громадські та політичні організації концентрують свою увагу та увагу частини суспільства на тому, що має робити центральна влада в особі Президента, Уряду і Верховної Ради для змін у країні, виробляючи і пропонуючи завідомо неприйнятні для посадовців поради й цінні вказівки, повністю ігноруючи те, що мають робити вони самі, починаючи з низового рівня.

Однак:

Неможливо змінити країну, не запровадивши якісні зміни у власній політичній організації.

Неможливо змінити Систему в країні, не змінивши її сутність у власній політичній організації.

Неможливо побудувати Республіку в країні, не запровадивши у власній політичній організації основні компоненти республіканської традиції.

Неможливо здійснити справжню децентралізацію в країні, не децентралізувавши власну політичну організацію.

Неможливо запровадити партисипативне (розподілене) управління країною, не запровадивши таке управління у власній політичній організації.

Неможливо подолати олігархію в країні, не подолавши закон олігархізації Міхельса у власній політичній організації.

Неможливо збудувати країну середнього класу, не передавши владу «середньому класу» у підрозділах власної політичної організації.

Давно стало загальноприйнятним твердження про те, що в інформаційному суспільстві одним з основних інструментів влади є знання, здобуте в результаті

аналізу даних, які отримують шляхом структурування потоку інформації із зовнішнього середовища.

Тобто наростаючі потоки інформації у сучасному суспільстві, мають бути структуровані та перетворені у дані, які, в свою чергу, мають бути проаналізованими та перетвореними у знання. Хто володітиме необхідними знаннями, той буде здатний здобувати, утримувати і ефективно справляти владу в умовах інформаційного суспільства.

Основним викликом сучасного світу є його складність та надмірна кількість інформації, що змушує розширювати число тих, хто працює з нею, перетворюючи її у знання.

В бізнесі цю проблему вирішують запровадженням партисипативного управління, яке полягає у залученні якнайширшого числа працівників до вирішення управлінських задач. З іншої сторони, проблему виживання в умовах багатоваріантності та зростання числа задач, які ставить перед бізнесовими організаціями сучасний складний світ, вони вирішують, набуваючи здатність до реконструкції. Реконструкція полягає у спроможності таких організацій оперативно створювати необхідні в даному місці і в даний момент спеціалізовані підрозділи та розформовувати їх після вирішення поставлених задач. Це дозволяє зберегти, утримати і покращувати кадровий склад, використовуючи його потенціал в найбільш ефективний та результативний спосіб.

Тому ідеальною політичною партією інформаційного суспільства стане організація, яка буде спроможною опрацьовувати наростаючі потоки інформації всім своїм складом, перетворювати їх у дані, аналізувати і здобувати знання, транслювати ці знання суспільству через своїх членів та діяти у відповідності до вироблених на їх основі стратегій, своєчасно утворюючи та розформовуючи спеціалізовані підрозділи.

Лише така політична організація зможе здобути та утримувати реальну владу в Україні в рамках чинного законодавства, яке визнає партії єдиними організаційними суб'єктами, що мають право змагатися за владу, отримувати її в результаті перемоги на виборах у представницькі органи влади та справляти, формуючи органи виконавчої влади.

Тобто сучасна політична партія має бути спроможною охопити всю інформацію про життєдіяльність українського суспільства, починаючи з найменшого села і завершуючи всією країною, структурувати її у дані та виробити в результаті аналізу відповідні знання, необхідні для ефективного розвитку населених пунктів, територій, регіонів та всієї країни, які дадуть їй змогу здобути, утримати і ефективно справляти владу в Україні для Загального Блага.

Таким чином, **основним продуктом діяльності сучасної української політичної партії мають стати взаємопов'язані в одне ціле стратегії розвитку населених пунктів, територій, регіонів та всієї країни, які включають їх Бачення та стратегічні плани діяльності кожного з підрозділів та цілої партії по їх реалізації.**

На наш погляд, в політичних партіях, як і в бізнесі, основним методологічним інструментом для вироблення такого продукту має стати **стратегічне планування**. На відміну від бізнесових організацій, всі підрозділи політичної партії мають усім своїм складом проводити стратегічне планування та реалізовувати вироблені плани, здійснюючи безперервну самореконструкцію.

Проведення стратегічного планування та реалізація вироблених планів підрозділами політичної партії у складі всіх членів дозволить:

- згуртувати їх у процесі колективної діяльності;
- створити і надати смисли цій діяльності;
- інтегрувати підрозділи з громадянським суспільством;
- створити умови для рекрутування найкращих представників громадянського суспільства до лав партії;
- створити і зафіксувати програмні документи як основу для співпраці та кооперації з іншими політичними організаціями;
- зробити політику інтелектуальною та почесною справою;
- забезпечити позитивну селекцію, відкриваючи соціальні ліфти для найбільш порядних та компетентних членів партії;
- підготувати кадровий резерв партії для заповнення посад у виборних та виконавчих органах влади;
- контролювати діяльність лідерів та посадовців – членів партії;
- легітимізувати програмні документи партії в очах виборців;
- надати виборцям інструмент контролю за політичною партією у владі.

Основними перепонами для здійснення стратегічного планування кожним підрозділом політичної партії у складі всіх його членів є:

- **відсутність в середовищах українських громадських активістів та політиків організаційної культури колективної безконфліктної роботи над складним інтелектуальним продуктом;**
- **відсутність культури стратегічного планування у більшості політичних, державних та бізнесових інституціях;**

– відсутність відкритого доступу до необхідної інформації – паспортів територій, які складають основу для здійснення стратегічного планування.

Механізми та інструменти подолання перших двох перепон ми запропонували у розробленій нами [стратегії організаційного розвитку українських політичних партій](#).

Подолати третю перепону взялися автори «[Енциклопедії територій](#)», які створили зручний та відкритий інтернет-ресурс з доступними даними про всі населені пункти, територію і регіони України, що, в сукупності, складають їх паспорти, наявність яких є необхідною умовою для ефективного здійснення стратегічного планування усім особовим складом підрозділів українських політичних партій.

На нашу думку, саме політичні організації мають стати основними стейкхолдерами, користувачами та наповнювачами достовірною інформацією цього електронного ресурсу, адже спільне користування розміщеною у ньому об'єднаною базою даних приведе кожну із них до виграшу.

Очевидно, що вироблені різними політичними партіями на основі даних «Енциклопедії територій» альтернативні стратегії розвитку населених пунктів, територій, регіонів та всієї країни у значній мірі будуть збігатися, що стане основою для кооперації різних політичних організацій у процесі спільної діяльності в представницьких та виконавчих органах влади усіх рівнів. Це зменшуватиме конфронтацію між ними та спонукатиме їх до всебічної співпраці по реалізації спільних цілей.

Отже, у всіх наших проблемах винуваті лише ми самі. Для їх вирішення нам слід навчитися створювати ефективні життєздатні політичні організації, які були б спроможними всім складом своїх підрозділів виробляти та реалізовувати взаємопов'язані стратегії розвитку населених пунктів, територій, регіонів та всієї країни, утримуючи взаємодію своїх членів без конфліктів у рамках гри з позитивною сумою.

У сфері бізнесу на Заході цю задачу можна вважати принципово вирішеною як на теоретичному так і на практичному рівні. Ми ж в Україні мусимо вирішити її спершу в політичній сфері. Лише так ми зможемо зупинити економічне падіння, вийти із політичної кризи і забезпечити прискорений всебічний розвиток України.